

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมุติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการศึกษาวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันของโรงเรียนในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

2. สมมุติฐานการวิจัย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กำหนดขอบเขตของการวิจัย

3.1.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่ 4 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ตามหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 12 ด้าน

3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในเขตพื้นที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2545 มีโรงเรียน จำนวน 112 โรง มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,680 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางอัตราส่วนของ Krejcie และ Morgan ได้ 314 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรด้านสถานภาพ ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนแต่ละโรง แล้วสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัย ได้พัฒนาขึ้น โดยผ่านการตรวจสอบและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า จำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach เท่ากับ 0.97

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถม ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ปลายเปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 4.1 ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
- 4.2 ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ทำหนังสือถึง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัย ในโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์
- 4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตให้เก็บข้อมูลของผู้ดำเนินการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เสนอหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเพื่อขอความอนุเคราะห์ ขอความร่วมมือโรงเรียนในสังกัดตอบแบบสอบถาม และส่งคืนไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ
- 4.4 ผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนที่ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้วยตนเองตามวัน เวลา ที่นัดหมายหาสารคาม
- 4.5 ผลการรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ในการวิจัยได้จำนวน 314 ฉบับ ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows 9.0 วิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- 5.1 วิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามโดย หาค่าความถี่และค่าสถิติร้อยละ
- 5.2 วิเคราะห์ระดับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ด้าน โดยรวมและรายด้าน ตามสถานภาพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตเทศบาลที่ 4 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ด้านตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ได้ทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Newman-Keuls

5.4 วิเคราะห์ความถี่และค่าร้อยละ ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตเทศบาลที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นเพิ่มเติม แบบปลายเปิด

6. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตเทศบาลที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

6.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 68.20 ส่วนด้านอายุ ส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.00 ด้านอาชีพส่วนมากเป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 51.90 ด้านการศึกษาส่วนมากมีการศึกษาอยู่ระหว่าง ป.4-ป.7 คิดเป็น ร้อยละ 31.80 และด้านสถานภาพในคณะกรรมการสถานศึกษานั้นส่วนมากกลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.80

6.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในเขตเทศบาลที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ด้านส่งเสริมและสนับสนุน ให้เด็กทุกคนในเขตบริการให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการ เพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร ที่เหลือ 7 ด้าน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

6.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า

6.3.1 ผู้แทนผู้ปกครองโดยรวมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ที่เหลือ 11 ด้าน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

6.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครูโดยรวม มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมากทั้ง 12 ด้าน

6.3.3 ผู้แทนองค์กรชุมชนโดยรวมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ที่เหลือ 9 ด้าน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

6.3.4 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา

กับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง
 วิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ด้านส่งเสริมและสนับสนุน
 ให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
 ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น
 และด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่
 เห็นสมควร ที่เหลือ 8 ด้าน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

6.3.5 ผู้แทนองค์กรผู้แทนศิษย์เก่าโดยรวมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
 การศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่ามีส่วนร่วมในการบริหาร
 จัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 12 ด้าน

6.3.6 ผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา
 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
 การศึกษาอยู่ในระดับมาก 1 ด้านได้แก่ ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา
 กับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง
 วิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ที่เหลือ 11 ด้าน
 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

6.4 เมื่อเปรียบเทียบตามสถานภาพพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
 การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านปรากฏว่า แตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยสถานภาพผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู
 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ
 ผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ประกอบการและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหาร
 จัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทนองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นและผู้แทนศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

6.5.1 ด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

6.5.2 ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนผู้ประกอบการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.3 ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู มีส่วนร่วมสูงกว่าผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.4 ด้านกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.5 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู
 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ปกครองและ
 ผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
 การศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง
 และผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วม
 ในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทน
 ผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.6 ด้านส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส
 และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สถานภาพผู้บริหาร
 สถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กร
 ชุมชน ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.7 ด้านเสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ
 ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป พบว่าผู้บริหาร
 สถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กร
 ชุมชน ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.8 ด้านส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากร
 ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้ง
 สืบสานจารีตประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ พบว่าผู้บริหาร
 สถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กร
 ชุมชน ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่าง
 กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า
 มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.9 ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.10 ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.11 ด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้แทนผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้แทนผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5.12 ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้นพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีผู้เสนอแนะมากที่สุดคือคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานควรมีสวัสดิการ เช่น เบี้ยเลี้ยงการประชุมหรือค่าตอบแทนในรูปแบบอื่นและ รongลงมา 5 ปีข้อคือควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการและแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษาให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบอย่างต่อเนื่อง ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลที่ มีความสามารถเข้ามาร่วมสมัครเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการของ โรงเรียนอย่างจริงจัง การสรุปผลงานประจำปีของสถานศึกษาควรทำเป็นเอกสารที่ชัดเจน เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนแล้วเสนอต่อชุมชนทุกปีการศึกษา สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาควรใส่ใจให้เกียรติกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกคนโดยไม่มองว่ากรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีความรู้ความสามารถ

7. อภิปรายผล

ผลการวิจัยสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

7.1 ผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย และมีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี มีอาชีพส่วนมากเป็นเกษตรกร ด้านการศึกษาส่วนมากมีการศึกษาอยู่ระหว่าง ป.4-ป.7 และด้านสถานภาพในคณะกรรมการสถานศึกษานั้นส่วนมากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวนมากที่สุด ที่มีผลออกมาเช่นนี้เพราะ สังคมไทยมักให้ผู้ชายเป็นผู้นำ อาชีพส่วนมาก ของคนจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นเกษตรกร การศึกษา ป.4-ป.7 เป็นการศึกษาภาคบังคับของไทย และในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิให้มีจำนวนมากว่ากลุ่มอื่น

7.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม

อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สวัสดิ์ แก้วชนะ (2544 : 67) พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้าน และผลวิจัยของ เสถียร แก้วพระปราบ (2543 : 40) พบว่าระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงาโดย ส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษายังไม่อยู่ในระดับสูงอาจจะมีสาเหตุมาจาก คณะกรรมการยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ ของตนดี และด้วยสาเหตุที่การบริหารจัดการการศึกษาของไทยสั่งตรงมาจากส่วนกลาง ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องนโยบาย งบประมาณ มักจะถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง จึงทำให้การมีส่วนร่วม ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเพียงแค่การเข้ามารับรู้รับทราบแล้วทำตามนโยบาย เงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดมา

7.3 เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนกรรมการที่มาจาก สถานภาพอื่นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับ ผลวิจัยของ สำราญ หาญประเสริฐ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่าการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น คณะกรรมการที่มาจากผู้บริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนคณะกรรมการ สถานศึกษาที่มาจากสถานภาพอื่นมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อยได้ดังนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนศิษย์เก่า และผลการวิจัยของพิณสุดา สิริรังศรี (2542 : บทคัดย่อ) พบว่าสภาพการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยในระดับโรงเรียนยังไม่มี การบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการอย่างสมบูรณ์แบบ ถึงแม้มีคณะกรรมการของ โรงเรียนก็เป็นเพียงเสมือนกรรมการที่ปรึกษา มีหน้าที่เพียงให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ทางด้านการเงิน วัสดุครุภัณฑ์เท่านั้น จึงทำให้ขาดการมีส่วนร่วมทั้งร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมติดตามผล ทั้งนี้สาเหตุที่คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นผู้บริหารและ ผู้แทนครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา มากกว่าคณะกรรมการที่อยู่ในสถานภาพ อื่นก็เพราะว่าผู้บริหารทำหน้าที่เป็นเลขาคณะกรรมการสถานศึกษาตามระเบียบว่าด้วย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 และอีกประการหนึ่งผู้บริหารและครู เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาโดยตรง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการศึกษา ย่อมมีมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานภาพอื่น สอดคล้องกับ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544 : 10) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาไทยมักถูกมองว่าเป็นหน้าที่หลักของรัฐ สถานศึกษา ผู้บริหารและครู มีระบบราชการเป็นกลไกสำคัญของการจัดการ โดยไม่ได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ครอบครัวและชุมชนไม่ว่าจะเป็นการร่วมในกระบวนการแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดนโยบาย การร่วมวางแผนพัฒนาจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตร

7.4 เมื่อเปรียบเทียบตามสถานภาพพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าแตกต่างกันทั้งรายด้านและโดยรวม ซึ่งเป็นไปตาม สมมุติฐาน

7.4.1 สถานภาพผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลวิจัยของ เสถียร แก้วพระปราบ (2543 : 37) พบว่าคณะกรรมการโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ที่มีสถานภาพในคณะกรรมการ โรงเรียนแตกต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในภาพรวมและรายองค์ประกอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลุเมศ พรหมมินทร์ (2544 : 106) พบว่า การปฏิบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ที่มีสถานภาพแตกต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และผลการวิจัยของ พิทักษ์ จอมเมือง (2541 : 63) พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ตามตัวแปรสถานภาพ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ประกอบการนักเรียนและผู้แทนศิษย์เก่าของโรงเรียน โดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .001

7.4.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ประกอบการและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ อภิเชษฐ์ พาลี (2545 : 166) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องศึกษาการปฏิบัติงาน

ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีสถานภาพต่างกันมีการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยคิดว่า เนื่องมาจากที่มาของสถานภาพผู้ทรงคุณวุฒินั้นมาจาก ผู้นำทางศาสนา ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการอื่น นอกสังกัดสถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของหรือผู้บริหารสถานประกอบการ ล้วนแต่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีระดับการศึกษาสูงน่าจะ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดีกว่ากลุ่มอื่น จึงทำให้การ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา แตกต่างจากคณะกรรมการที่มาจาก สถานภาพผู้แทนผู้ประกอบการและผู้แทนศิษย์เก่า

7.4.3 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้แทนศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลปรากฏเช่นนี้ผู้วิจัยคิดว่าเนื่องมาจาก กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากสถานภาพผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นบุคคลที่ชุมชนยอมรับและได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนเพื่อ มาทำหน้าที่เป็นผู้นำชุมชนก่อนที่จะได้เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีความเสียสละในการทำงานเพื่อสังคม ทำให้ระดับ การมีส่วนร่วมแตกต่างจากกรรมการที่มาจากกลุ่มผู้แทนศิษย์เก่า

7.5 จากการสำรวจข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงสภาพการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นแบบคำถามปลายเปิด มีผู้เสนอ ข้อคิดเห็นมากที่สุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีสวัสดิการจากการปฏิบัติ หน้าที่บ้าง เช่น เบี้ยเลี้ยงการประชุมหรือค่าตอบแทนในรูปแบบอื่น และรองลงมา 5 ข้อคือ ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ และแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษาให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบอย่างต่อเนื่อง ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้บุคคล ที่มีความสามารถเข้ามาร่วมสมัครเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาควร ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

อย่างจริงจัง การสรุปผลงานประจำปีของสถานศึกษาควรทำเป็นเอกสารที่ชัดเจน เสนอต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน และเสนอต่อชุมชนทุกปีการศึกษา สถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ควรใส่ใจและให้เกียรติกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน ไม่มองว่ากรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มีความรู้ความสามารถ เหตุที่มีการเสนอ ข้อคิดเห็นเช่นนี้เพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตนิเทศที่ 4 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกร อาชีพที่ไม่มี วันหยุด เวลาที่จะมาร่วมจัดกิจกรรมการศึกษาจึงมีน้อย และไม่มีความสนใจที่จะมาสมัคร เพื่อเข้ามาทำหน้าที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้แล้วคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตนิเทศที่ 4 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนมากยังมีการศึกษาอยู่ระหว่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-7 นับว่ามีระดับการศึกษาที่ต่ำ จึงมีความต้องการที่จะให้มีการเพิ่มความรู้โดยการจัดอบรม การจัดศึกษาดูงานเพื่อเพิ่ม ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้มากขึ้น ตลอดจนได้รับทราบ บทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ของตนเองและปฏิบัติงานได้ตามเจตนารมณ์ของระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543

สรุป กรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนประชาชนจากองค์กรต่าง ๆ ยังไม่มีบทบาท เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ ระเบียบที่ตั้งไว้อย่างสมบูรณ์ บทบาทในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ยังจำกัดอยู่ที่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนเป็นส่วนมาก เพื่อให้สนองตอบเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ตลอดจนแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย สมควร ที่จะกระจายอำนาจการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น กระตุ้นให้กรรมการสถานศึกษาที่มาจากชุมชนให้มีความรู้และตระหนักในหน้าที่ของตน หรือให้มีความรู้ลึกซึ้งในหน้าที่ และรู้สึกภูมิใจที่ได้เข้ามาทำหน้าที่กรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตลอดจนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาที่ตนได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8.1.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการด้วยความเต็มใจ เสียสละและควรติดตามข่าวสารทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

8.1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรศึกษาระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 เพื่อจะได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ได้อย่างชัดเจนและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

8.2.1 จัดหางบประมาณเพื่อเป็นสวัสดิการแก่คณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

8.2.2 จัดทำโครงการอบรมสัมมนากรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างความตระหนักและมีความรู้ด้านบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8.2.3 จัดทำหลักสูตรอบรมและจัดการอบรมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีความรู้เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตร ขอบข่ายงานในสถานศึกษา ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานบริหารงบประมาณ งานอาคารสถานที่ งานประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

8.2.4 หาวิธีสร้างแรงจูงใจให้บุคคลที่มีคุณภาพเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาพื้นที่อื่น

8.3.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

8.3.3 ควรทำการวิจัยในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ
การศึกษาโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม และผ่านการประเมินมาตรฐาน
จากภายนอกแล้ว โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

8.3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ในการบริหารจัดการการศึกษาในโรงเรียนที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ เพื่อหาข้อบกพร่องมา
ปรับปรุงงานในสถานศึกษา

8.3.4 ควรทำการศึกษาหาสาเหตุที่ทำให้กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาในส่วนที่พบว่ามีส่วนร่วมน้อย จากที่พบจากการวิจัย
ครั้งนี้อย่างจริงจังและหาทางแก้ไขต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University